

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ФЕНОМЕН РОЗВИТКУ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Іваній І.В.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Анотація. *Мета:* проаналізувати феномен формування фізичної культури особистості з точки зору теоретико-методологічних підходів до розвитку соціокультурної компетентності майбутнього вчителя фізичного виховання, з'ясувати її сутність і структуру. *Результати:* На підґрунті культурологічного, аксіологічного і компетентнісного підходів визначено поняття соціокультурної компетентності вчителя фізичного виховання як інтегративного новоутворення в мотиваційно-діяльній сфері особистості, що визначає спрямованість діяльності фахівця на формування духовних цінностей і є основою його подальшого саморозвитку. Розкрито структуру соціокультурної компетентності вчителя у єдності компонентів: когнітивного (духовно-ціннісна свідомість), мотиваційно-ціннісного (емоційно-мотиваційного ставлення до духовних цінностей), поведінкового (утілення духовних цінностей у професійну діяльність). За кожним компонентом визначено систему духовних цінностей, яка охоплює соціально-психологічні, психічні та культурні цінності фізичної культури. *Висновки:* соціокультурна компетентність учителя фізичного виховання змістовно і функціонально пов'язана з цінностями фізичної культури особистості. Духовне, ціннісне становлення особистості майбутнього вчителя покладено в основу функціонування всіх компонентів соціокультурної компетентності, які, завдяки їх взаємовпливу в процесі фізкультурної освіти забезпечують соціокультурний розвиток особистості.

Ключові слова: фізична культура, соціокультурна компетентність, духовні цінності, вчитель фізичного виховання, фізкультурна освіта.

Аннотация. **Иваний И.В. Физическая культура как феномен развития социокультурной компетентности будущего учителя физического воспитания.** *Цель:* проанализировать феномен формирования физической

культуры личности с точки зрения теоретико-методологических подходов к развитию социокультурной компетентности будущего учителя физического воспитания, выяснить её сущность и структуру. *Результаты:* На основе культурологического, аксиологического и компетентностного подходов определено понятия социокультурной компетентности учителя физического воспитания как интегративного новообразования в мотивационно-деятельностной сфере личности, которое определяет направленность деятельности специалиста на формирование духовных ценностей и является основой его дальнейшего саморазвития. Раскрыто структуру социокультурной компетентности учителя в единстве компонентов: когнитивного (духовно-ценностное сознание), мотивационно-ценностного (эмоционально-мотивационное отношение к духовным ценностям), поведенческого (воплощение духовных ценностей в профессиональную деятельность). За каждым компонентом определено систему духовных ценностей, которая охватывает социально-психологические, психические и культурные ценности физической культуры. *Выводы:* социокультурная компетентность учителя физического воспитания содержательно и функционально связана с ценностями физической культуры личности. Духовное, ценностное становление личности учителя является основополагающим для функционирования всех компонентов социокультурной компетентности, которые, благодаря их взаимовлиянию в процессе физкультурного образования обеспечивают социокультурное развитие личности.

Ключевые слова: физическая культура, социокультурная компетентность, духовные ценности, учитель физического воспитания, физкультурное образование.

Abstract. Ivanii I.V. PHYSICAL CULTURE AS A PHENOMENON OF THE DEVELOPMENT OF SOCIOCULTURAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL TRAINING. *The aim* of the work is to analyze the phenomenon of formation of physical culture of personality from the point of view of theoretical and methodical approaches to the development of sociocultural

competence of future teachers of physical training, and to find out its content and structure. *The results:* According to the culturological, axiological and competence approaches the notion of sociocultural competence of future teachers of physical training was defined as an integrative new formation in motivational-activity sphere that defines the focus of the specialist's activity on the development of intellectual values, and it is a background for his future self-development. The structure of teacher's sociocultural competence in the unity of its components: cognitive (spiritual consciousness), motivationally-evaluative (emotionally-motivational attitude to intellectual values), behavioral (realization of intellectual values in professional activity) was described. The system of intellectual values which covers social and psychological, mental and cultural values of physical culture was defined. *Conclusions:* Sociocultural competence of teachers of physical training is instructively and functionally connected with values of physical culture of personalities. Spiritual attitude of future teachers is the basis for functioning of all components of sociocultural competence which ensure sociocultural development of personalities due to mutual influence of components in the process of physical education.

Key words: physical culture, sociocultural competence, intellectual values, teacher of physical training, physical education.

Вступ.

Теоретичні дослідження фізичної культури надало можливість розкрити її функціонально-ціннісний зміст та розробити поняття «фізична культура особистості». При цьому в дослідженнях проглядається явний перехід від «соматопсихічного» компоненту фізичної культури особистості до зростання ролі «соціокультурного» компоненту і розгляду її як явища «духовно-фізичного». Це детермінує новий зміст професійної діяльності вчителя фізичного виховання на основі сформованої у нього соціокультурної компетентності. Отже, актуальність дослідження проблеми формування соціокультурної компетентності як складової фізичної культури особистості вчителя, визначається тим, що на провідне місце його професійної діяльності

висувається людинотворча функція фізичної культури, яка поєднує в собі одночасно «виховання духовного і фізичного».

Дослідження феномену фізичної культури на основі філософсько-культурологічного підходу, її аналізу як частини загальної культури, породило ряд теорій, які в значній мірі допомагають вирішувати проблему її формування і розвитку в системі фізкультурної освіти. Важливим серед них є: біологічні та соціальні, тілесні та духовні аспекти в сфері фізичної культури (В. Бальсевич, М. Візітей, М. Пономарьов, Б. Шиян та ін.); ціннісний аспект фізичної культури (В. Видрін, Л. Лубишева, В. Столяров, Л. Сущенко та ін.); формування фізичної культури особистості (В. Бальсевич, М. Віленський, Е. Вільчковський, Л. Матвеев, Л. Лубишева, Ю. Ніколаєв, Б. Шиян та ін.).

Аналіз робіт цих та інших авторів дозволяє прийти до висновку, що продуктивним для обґрунтування теоретико-методологічних основ формування фізичної культури в умовах сучасної фізкультурної освіти є підхід заснований на інтегративному аспекті знання (за Л. Матвеевим – це «цілісно-інтегративна системна основа») [14, 6]. На думку Ю. Ніколаєва при дослідженні феномену фізичної культури і теоретичних основ її формування «логічно структурувати всі теорії з даної проблеми та показати, що вони мають філософсько-педагогічний характер» [15, 56]. Ми в значній мірі поділяємо ці позиції, однак, якщо мова йде про фізичну культуру як феномен розвитку соціокультурної компетентності особистості майбутнього вчителя, то важливим для дослідження вказаного феномену є залучення компетентнісного підходу [8, 44].

Дослідження виконано згідно комплексного плану НДР «Методологічні, змістові та методичні інновації у професійно-педагогічній підготовці вчителя фізичної культури у контексті запровадження кредитно-модульної системи» (0109U004948) кафедри теорії та методики фізичної культури Інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета дослідження – проаналізувати феномен формування фізичної культури особистості з точки зору теоретико-методологічних підходів до

розвитку соціокультурної компетентності майбутнього вчителя фізичного виховання, з'ясувати її сутність і структуру.

Результати дослідження.

Аналізуючи феномен формування фізичної культури особистості з точки зору теоретико-методологічних підходів до розвитку соціокультурної компетентності вчителя фізичного виховання, ми засновувалися на культурологічному, аксіологічному й компетентнісному підходах, які в їх комплексному поєднанні розширюють спектр концептуально-методологічної бази педагогічного дослідження фізичної культури та її окремих складових.

Так, на думку М. Віленського, з точки зору культурологічного підходу навчально-виховний процес, спрямований на формування фізичної культури студентів, інтегрує знання трьох важливих універсальних вимірів людського існування, які пов'язані з духовно-пізнавальним опануванням дійсності; здатністю до ціннісного, аксіологічного відношення до світу, фізичної культури; здатністю до соціально-діяльнісного перетворення себе [3]. О. Ларіна вказує, що культурологічний та аксіологічний підходи до проблем формування фізичної культури створює суттєві передумови вирішення питань гармонійного розвитку особистості студентів, залучення їх до загальнолюдських цінностей та спрямований на розвиток тілесно-духовно-цілісної особистості, максимальному розкриттю творчого потенціалу студентів [12]. Суттєво важливими щодо сформованості фізичної культури особистості є концептуальні положення С. Коровіна. Являючись частиною культури суспільства з притаманними їй духовними і матеріальними цінностями, фізична культура студентів базується на сформованому механізмі рухової діяльності і сприяє розвитку їх особистісних якостей, при якому реалізується її індивідуальні й соціальні процеси і самореалізація. Вони отримують відбиття у найбільш повному самовираженні в соціокультурній і професійній діяльності фахівця [11].

В. Grum [21], I. Voinar [22] стверджують, що професійна освіта у сфері фізичної культури повинна розвивати біхевіористичну компетентність, яка передбачає наявність розумових і психологічних установок особистості для вирішення конкретних життєвих проблем. Враховуючи те, що саме розумові й

психологічні установки є основою перетворювальної діяльності вчителя фізичного виховання (у тому числі й перетворення своєї тілесності), в основу його професійної підготовки повинно бути покладено розуміння духовно-фізичної сутності фізичної культури у єдності її соціокультурного і соматопсихічного компонентів при провідній ролі першого [22]. Це буде сприяти (на рівні як суспільної так й індивідуальної свідомості) формуванню нового професійного мислення вчителя фізичного виховання відносно фізичної культури особистості й обумовлювати успішність творчої професійно-педагогічної діяльності.

Такий підхід до формування фізичної культури майбутнього вчителя та її складової – соціокультурної компетентності є доцільним у реалізації компетентнісного підходу, оскільки він дозволяє співвіднести всі характеристики компетентності, зокрема і соціокультурної, зі сторонами праці вчителя, – власне педагогічною діяльністю, педагогічним спілкуванням, поєднати в організовану систему пізнавальні ставлення та практичні навички, емоції, психологічні якості тощо, які проявляються в діяльності особистості [8], [19].

Соціокультурну компетентність особистості у найзагальнішому вигляді визначають як рівень засвоєння індивідом основних духовних цінностей світової та національної культурної спадщини, як його здатність формувати себе у просторі культури [7]. У контексті нашого дослідження формування соціокультурної компетентності вчителя фізичного виховання правомірно пов'язати з формування його духовної культури. Останню, як правило, розглядають у двох взаємопов'язаних аспектах: *ціннісно-змістовному* (сукупність духовних цінностей) та *регулятивному* (духовна культура як основа саморегуляризації вчителя, як культура в культурі) [1]. Конкретна сутність соціокультурної компетентності вчителя фізичного виховання визначається змістом його професійної діяльності, що характеризує вчителя з професійно-особистісного боку (сукупність інтегративних характеристик – гуманістична спрямованість особистості, рівень засвоєння цінностей фізичної культури, соціальна відповідальність, творче педагогічне мислення тощо).

Гуманістична спрямованість фізкультурної освіти передбачає: посилення уваги до особистості студента як до вищої соціальної цінності; діяльнісний підхід до розвитку особистості [5]; перетворення студента із об'єкту соціально-педагогічного впливу викладача в суб'єкт активної творчої діяльності на основі розвитку внутрішніх мотивів до самовдосконалення й самовизначення [20]; формування у студента мотивації на всебічний гармонійний розвиток [19], [20]. Більш того, спеціальна фізкультурна освіта тісно пов'язана з сучасним уявленням про людський фактор, призначення якого грає основну роль в питаннях перетворення суспільства та його матеріальних і духовних цінностей [17]. Багатогранність «людського фактору», яка представляє єдність біологічної, духовної й соціальної природи людини, характеризується соціальними, морально-психологічними й комунікативними якостями особистості, знаннями особистої й соціальної престижності професійної підготовленості, опанування професійною [8], здоров'язберігаючою [9], соціокультурною та іншими компетентностями.

У відповідності з сучасними уявленнями для формування фізичної культури пропонується до засвоєння дві групи цінностей – суспільні (всенародні) та особистісні (індивідуальні) [13]. Спираючись на концепцію Л. Лубишевої, ми класифікуємо цінності фізичної культури в системі професійної підготовки вчителя фізичного виховання наступним чином.

Група суспільних цінностей – це все те, що накопичено соціумом для фізичного вдосконалення людини, організації здоров'язберігаючого середовища (форми і засоби формування престижності фізичної культури у соціумі; різновиди фізичних вправ і вправляння, які відображають специфіку реалізації рухових дій; методики профілактики захворювань, реабілітації здоров'я, оздоровлення; досвід організації фізичної активності). Ця група цінностей визначає, в значній мірі, форми організації навчання фізичної культури.

До групи особистісних цінностей відносимо все те, що привласнено особистістю з метою формування, зміцнення, збереження, реабілітації здоров'я за умови гармонійного існування з оточуючим середовищем. Сюди відносимо

знання, вміння, навички: які пов'язані з безпечною і здоров'язберігаючою поведінкою в оточуючому середовищі; сприяють формуванню культури тіла, культури рухів, культури здоров'я, культури манер і поведінки; формують мотивацію на власне зростання, поліпшення показників, станів; дозволяють розробку і виконання індивідуальних програм оздоровлення, вдосконалення; формують професійно-педагогічні інтереси, потреби, світогляд тощо. Ця група цінностей виступає пріоритетною в соціокультурному розвитку майбутнього вчителя фізичного виховання, визначає ціннісно-змістову основу духовних цінностей, формує мотиваційно-діяльнісну сферу його особистості.

Вищезазначене дозволяє визначити поняття *«соціокультурна компетентність вчителя фізичного виховання»* як інтегративне новоутворення в мотиваційно-діяльній сфері особистості, що визначає спрямованість діяльності вчителя на формування духовних цінностей і є основою його подальшого саморозвитку. Розвиток соціокультурної компетентності ми розглядаємо як процес якісних й кількісних змін, властивостей, якостей, функцій особистості вчителя в процесі й результаті фізкультурної освіти (фізкультурно-спортивної діяльності), що спрямований на: психічний розвиток, який забезпечує єдність в позитивному становленні системи психічних процесів (інтелектуальних, емоційних, чуттєвих [2], [10]); духовний розвиток, який відповідає за формування здатності особистості до філософсько-методологічної оцінки соціальної діяльності [2], [16]; пізнавальний розвиток, який відбиває стан підготовленості до процесу пізнання, самооцінки, самоконтролю [16]; фізичний розвиток, який формує самодостатню і задовільняючу соціум тілобудову й систему вегетативних функцій організму [6].

При визначенні структури соціокультурної компетентності вчителя фізичного виховання ми опиралися на дослідження І. Беха [2], Н. Сміта [16], які виділяють три «статичних» рівня структури особистості: знання, вміння, навички; механізм психіки; типологічні властивості особистості. Відповідно в структурі соціокультурної компетентності виділено функціонально пов'язані між собою компоненти: *когнітивний* (духовно-ціннісна свідомість), *мотиваційно-ціннісний* (емоційно-мотиваційне ставлення до духовних

цінностей), *поведінковий* (утілення духовних цінностей у професійну життєдіяльність).

На підґрунті аксіологічного, культурологічного і компетентнісного підходів за кожним компонентом соціокультурної компетентності вчителя фізичного виховання виділено систему духовних цінностей, які діалектично пов'язані між собою за змістом. Складаються вони з таких базових категорій як знання, вміння, навички, норми, якості, здібності тощо.

Когнітивний компонент соціокультурної компетентності вчителя фізичного виховання характеризує її статичну форму і складається насамперед із знань і якостей, що визначають зміст таких духовних цінностей як соціально-психологічні (засвоєні цінності фізичної культури, спеціальні знання, норми, ідеали, традиції, переконання про необхідність фізкультурної діяльності тощо). Мотиваційно-ціннісний компонент складають психічні цінності (етичні, чуттєво-коригувальні, психологічні установки, мотиви, вектори життєвої спрямованості особистості тощо). Поведінковий компонент визначається, насамперед, сукупністю професійних та особистісних умінь і навичок, що зумовлюють утілення духовних цінностей у професійну діяльність. Його першочергово утворюють культурні цінності (аксіологічні, морально-вольові, етико-комунікативні цінності).

Висновки.

Таким чином, проведений аналіз показує, що соціокультурна компетентність учителя фізичного виховання змістовно і функціонально пов'язана з цінностями фізичної культури особистості. Духовне, ціннісне становлення особистості майбутнього вчителя покладено в основу функціонування всіх компонентів соціокультурної компетентності, які, завдяки їх взаємовпливу в процесі фізкультурної освіти, закріплюють ціннісний стрижень особистості та забезпечують її соціокультурний розвиток.

Перспективи подальшого дослідження вбачаємо у визначенні психолого-педагогічних умов формування соціокультурної компетентності та пошуку шляхів підвищення рівня духовної культури майбутнього вчителя фізичного виховання.

Література:

1. Артамонова Е.И. Философско-педагогические основы формирования духовной культуры учителя / Е.И. Артамонова. – М.:ВЛАДОС, 2005 – 301с.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: навч.-метод. видання / І.Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – 276с.
3. Виленский М.Я. Качество образования по физической культуре в высшей школе в инновационных проявлениях / М.Я. Виленский / Сборник науч. трудов №4 РАЕН, Международный фонд «Знамя Победы» – Москва – Смоленск: «Смядынь», 2008. – С. 62-78.
4. Востриков В.А. Структурно-содержательная характеристика физкультурного образования в аспекте становления личности / В.А. Востриков// Теория и практика физической культуры. – 2012. – №2. – С.32-35.
5. Вучева В.В. Аспекты гуманизации образования по физической культуре студентов / В.В. Вучева // Теория и практика физической культуры. – 2007. – №7. – С.24-29.
6. Галус О.М. Мотиваційна діяльність особистості в контексті її соціальної адаптації / О.М. Галус// Гуманітарні науки. – 2002. – №2. – С.82-89.
7. Життєва компетентність особистості: наук. метод. посіб. / за ред. Л.В. Сохань, І.Г. Єрмакова та ін. – К.: Богдана, 2003. – 520с.
8. Іваній І. Компетентнісний підхід до професійної підготовки вчителя фізичної культури / Ігор Іваній// Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві: зб. наук. пр. Східноєвропейського Нац. університету ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2013(21). – С.43-48.
9. Іваній І.В. Характеристика сутності здоров'язберігаючої компетентності вчителя фізичної культури // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2013. – №3 – С.18-22.[doi:10.6084/m9.figshare.644933](https://doi.org/10.6084/m9.figshare.644933).
10. Ильин Е.П. Эмоции и чувства (Серия «Мастера психологии»): СПб: Питер, 2001. – 752с.

11. Коровин С.С. Теоретико-методологические концепции профессиональной физической культуры / С.С. Коровин // Теория и практика физической культуры. – 2012. – №2. – С.23-27.
12. Ларина Е.М. Формирования физической культуры личности студентов в условии модернизации образования: монография / Е.М. Ларина. – Саратов: ООО изд.-во «Научная книга», 2007. – 276с.
13. Лубышева Л.И. Современный ценностный потенциал физической культуры и спорта в пути его освоения обществом и личностью / Л.И. Лубышева // Теория и практика физической культуры. – 1997. – №5. – С.10-14.
14. Матвеев Л.П. Интегративная тенденция в современном физкультуроведении / Л.П. Матвеев // Теория и практика физической культуры. – 2003. – №5. – С.5-8.
15. Николаев Ю.М. О смене парадигм теоретического знания в сфере физической культуры / Ю.М. Николаев // Теория и практика физической культуры. – 2007. – №10. – С.55-64.
16. Смит Н. Современные системы психологии: пер. с англ. под ред. А.А. Алексеева / Н. Смит – СПб.: Прайм – Еврознак, 2003. – 330 с.
17. Физическая культура: ученик / коллектив авторов, под ред. М.Я. Виленского. – М.: КНОРУС, 2012. – 424 с.
18. Kohlberg L. Moral stages and moralization / L. Kohlberg // Moral development and behavior / Holt, Rinehart and Watsons. N.Y., 1977. – P. 31-53.
19. Laporte W. Physical Education in the European Union in a harmonisation process in EUPEA. – New letter, 1999, №4. – p. 47-51.
20. McLean K.N., Mallet C.I. What motivates the motivators? An examination of sports coaches. Physical Education and Sport Pedagogy, 2011, Vol. 17(1), pp. 21-35. doi: 10.1080/174089.2010.535201.
21. Grum B.I. Convention thought and practice in physical education problems of teaching and implications of change. Quest, 1998, №45. – p. 17-23.

22. Voinar I. Problems and Tendencies of professionals Education in Physical Culture area. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 2011, Vol. 17(1), pp. 44-50. doi: 10.1080/17398872.2010.544902.

References:

1. Артамонова Е.И. Философско-педагогические основы формирования духовной культуры учителя М., ВЛАДОС, 2005. 301с.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: навч.-метод. видання. К., Либідь, 2003. 276с.
3. Виленский М.Я. Качество образования по физической культуре в высшей школе в инновационных проявлениях. *Сборник науч. трудов №4 РАЕН*. Международный фонд Знамя Победы, Москва, Смоленск, Смядынь, 2008. С. 62-78.
4. Востриков В.А. Структурно-содержательная характеристика физкультурного образования в аспекте становления личности. *Теория и практика физической культуры*, 2012, №2, С.32-35.
5. Вучева В.В. Аспекты гуманизации образования по физической культуре студентов. *Теория и практика физической культуры*, 2007, №7, С.24-29.
6. Галус О.М. Мотиваційна діяльність особистості в контексті її соціальної адаптації. *Гуманітарні науки*. 2002, №2, С.82-89.
7. Життєва компетентність особистості. *Наук. метод. посіб.* За ред. Л.В. Сохань, І.Г. Єрмакова та ін. К., Богдана, 2003. 520с.
8. Іваній І. Компетентнісний підхід до професійної підготовки вчителя фізичної культури. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я в сучасному суспільстві*: зб. наук. пр. Східноєвропейського Нац. університету ім. Лесі Українки. Луцьк, 2013(21). С.43-48.
9. Іваній І.В. Характеристика сутності здоров'язберігаючої компетентності вчителя фізичної культури. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2013, №3. С.18-22. doi:10.6084/m9.figshare.644933.

10. Ильин Е.П. Эмоции и чувства (Серия Мастера психологии): СПб., Питер, 2001. 752с.
11. Коровин С.С. Теоретико-методологические концепции профессиональной физической культуры. *Теория и практика физической культуры*. 2012, №2. С.23-27.
12. Ларина Е.М. Формирования физической культуры личности студентов в условиях модернизации образования: монография. Саратов, ООО изд.-во Научная книга, 2007. 276с.
13. Лубышева Л.И. Современный ценностный потенциал физической культуры и спорта в пути его освоения обществом и личностью. *Теория и практика физической культуры*. 1997, №5. С.10-14.
14. Матвеев Л.П. Интегративная тенденция в современном физкультуроведении. *Теория и практика физической культуры*. 2003, №5. С.5-8.
15. Николаев Ю.М. О смене парадигм теоретического знания в сфере физической культуры. *Теория и практика физической культуры*. 2007, №10. С.55-64.
16. Смит Н. Современные системы психологии: пер. с англ. под ред. А.А. Алексеева. СПб., Прайм Еврознак. 2003. 330 с.
17. Физическая культура: ученик. Коллектив авторов, под ред. М.Я. Виленского. М., КНОРУС, 2012. 424 с.
18. Kohlberg L. Moral stages and moralization. *Moral development and behavior*. Holt, Rinehart and Watsons. N.Y., 1977. P. 31-53.
19. Laporte W. Physical Education in the European Union in a harmonisation process in EUPEA. *New letter*, 1999, №4. pp. 47-51.
20. McLean K.N., Mallet C.I. What motivates the motivators? An examination of sports coaches. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 2011, Vol. 17(1), pp. 21-35. doi: 10.1080/174089.2010.535201.
21. Grum B.I. Convention thought and practice in physical education problems of teaching and implications of change. *Quest*, 1998, №45. pp. 17-23.

22. Voinar I. Problems and Tendencies of professionals Education in Physical Culture area. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 2011, Vol. 17(1), pp. 44-50.

doi: 10.1080/17398872.2010.544902.